

P.Z. br. 501

HRVATSKI SABOR

KLASA: 022-02/23-01/34

URBROJ: 65-23-02

Zagreb, 25. svibnja 2023.

ZASTUPNICAMA I ZASTUPNICIMA
HRVATSKOGA SABORA

PREDSJEDNICAMA I PREDSJEDNICIMA
RADNIH TIJELA

Na temelju članaka 178. i 192. Poslovnika Hrvatskoga sabora u prilogu upućujem *Prijedlog zakona o osnivanju Centra izvrsnosti za prikupljanje, obradu i analizu podataka iz otvorenih izvora, s Konačnim prijedlogom zakona*, koji je predsjedniku Hrvatskoga sabora podnijela Vlada Republike Hrvatske, aktom od 25. svibnja 2023. godine uz prijedlog da se sukladno članku 204. Poslovnika Hrvatskoga sabora predloženi Zakon donese po hitnom postupku.

Za svoje predstavnike, koji će u njezino ime sudjelovati u radu Hrvatskoga sabora i njegovih radnih tijela, Vlada je odredila potpredsjednika Vlade Republike Hrvatske i ministra hrvatskih branitelja Tomu Medveda, državnog tajnika Darka Nekića i ravnatelja Sigurnosno-obavještajne agencije Daniela Markića.

PREDSJEDNIK

Gordan Jandroković

VLADA REPUBLIKE HRVATSKE

KLASA: 022-03/22-01/169

URBROJ: 50301-29/23-23-6

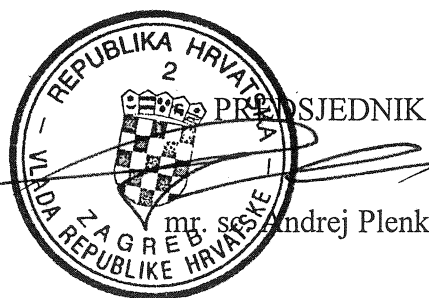
Zagreb, 25. svibnja 2023.

PREDSJEDNIKU HRVATSKOGA SABORA

PREDMET: Prijedlog zakona o osnivanju Centra izvrsnosti za prikupljanje, obradu i analizu podataka iz otvorenih izvora, s Konačnim prijedlogom zakona

Na temelju članka 85. Ustava Republike Hrvatske („Narodne novine“, br. 85/10. – pročišćeni tekst i 5/14. – Odluka Ustavnog suda Republike Hrvatske) i članaka 172. i 204. Poslovnika Hrvatskoga sabora („Narodne novine“, br. 81/13., 113/16., 69/17., 29/18., 53/20., 119/20. – Odluka Ustavnog suda Republike Hrvatske i 123/20.), Vlada Republike Hrvatske podnosi Prijedlog zakona o osnivanju Centra izvrsnosti za prikupljanje, obradu i analizu podataka iz otvorenih izvora, s Konačnim prijedlogom zakona za hitni postupak.

Za svoje predstavnike, koji će u njezino ime sudjelovati u radu Hrvatskoga sabora i njegovih radnih tijela, Vlada je odredila potpredsjednika Vlade Republike Hrvatske i ministra hrvatskih branitelja Tomu Medveda, državnog tajnika Darka Nekića i ravnatelja Sigurnosno-obavještajne agencije Daniela Markića.

2
PREDSJEDNIK
mr. sc. Andrej Plenković

PRIJEDLOG ZAKONA O OSNIVANJU CENTRA IZVRSNOSTI
ZA PRIKUPLJANJE, OBRADU I ANALIZU PODATAKA
IZ OTVORENIH IZVORA, S KONAČNIM PRIJEDLOGOM ZAKONA

PRIJEDLOG ZAKONA O OSNIVANJU CENTRA IZVRSNOSTI ZA PRIKUPLJANJE, OBRADU I ANALIZU PODATAKA IZ OTVORENIH IZVORA

I. USTAVNA OSNOVA ZA DONOŠENJE ZAKONA

Ustavna osnova za donošenje ovoga Zakona sadržana je u članku 2. stavku 4. podstavku 1. Ustava Republike Hrvatske („Narodne novine“, br. 85/10. – pročišćeni tekst i 5/14. – Odluka Ustavnog suda Republike Hrvatske).

II. OCJENA STANJA I OSNOVNA PITANJA KOJA SE TREBAJU UREDITI ZAKONOM, TE POSLJEDICE KOJE ĆE DONOŠENJEM ZAKONA PROISTEĆI

Zakonom o osnivanju Centra izvrsnosti za prikupljanje, obradu i analizu podataka iz otvorenih izvora (u daljnjem tekstu: Centar) osniva se navedeni Centar kao neprofitna i stručna institucija od interesa za Republiku Hrvatsku i međunarodnu sigurnost koje će biti središnje mjesto znanja, stručnosti i iskustva u području prikupljanja, obrade i analize podataka iz otvorenih izvora s ciljem unaprjeđenja sposobnosti, razvijanja doktrina, standardiziranih procedura i metodoloških postavki u ovom području, na nacionalnoj i međunarodnoj razini. Zakonom se uređuju djelatnost Centra, ustrojstvo i način financiranja.

Centar koji se ovim Prijedlogom zakona predlaže osnovati nastavlja dosadašnji angažman Sigurnosno-obavještajne agencije na području razvijanja OSINT-a¹ na međunarodnoj razini, odnosno u okviru suradnje sa sigurnosno-obavještajnim tijelima država članica Europske unije i šire. Temelj za suradnju tijela sigurnosno-obavještajnog sustava Republike Hrvatske te sigurnosno obavještajnih agencija i drugih odgovarajućih tijela drugih država predstavljat će Memorandum o suradnji kao provedbeni međunarodni akt sui generis. U tom smislu, potpisnici Memoranduma o suradnji bili bi predstavnici stranaka sukladno njihovom unutarnjem zakonodavstvu. Stranke bi bile sigurnosno-obavještajne agencije i druga odgovarajuća tijela koja sudjeluju u radu Centra, s time da nema zapreke da više stranaka ima pripadnost jedne države.

Važnost opisane discipline pogotovo dolazi do izražaja u kontekstu aktualnog sigurnosnog okruženja kojeg karakteriziraju prijetnje kao što su transnacionalni terorizam, hibridne prijetnje, proliferacija oružja, organizirani i gospodarski kriminal, migracije stanovništva i drugo te činjenica da su tajni podaci teško dostupni korištenjem ljudskih izvora (HUMINT) i drugih prikupljačkih obavještajnih disciplina. Nadalje, buduće namjere nositelja prijetnje često niti ne postoje kao formaliziran dokument i/ili podatak. Takva obilježja sigurnosnog okruženja suočavaju moderne sigurnosno - obavještajne sustave s rastućom potrebom pribavljanja podataka i informacija iz otvorenih izvora potrebnih za analizu prijetnji, uočavanje trendova, obrazaca ponašanja i suprotstavljanje prijetnjama. Uz to, procjenjuje se da će sigurnosno-obavještajni sustavi, teže dolaziti do tajnih podataka posredstvom ljudskih izvora, a u takvim okolnostima javno dostupni podaci postaju važno ishodište za kreiranje

---

¹ OSINT (Open-Source Intelligence) podrazumijeva disciplinu obavještajnih informacija iz otvorenih izvora, koja u širem kontekstu na sustavan način prikuplja informacije i podatke iz javno dostupnih izvora koje se podvrgava utočnjavanju i vrednovanju, to jest obradi i oblikovanju u obavještajne informacije koje se u formi pisanog ili usmenog obavještajnog proizvoda dostavlja krajnjim korisnicima.

obavještajnih proizvoda o možebitnim ugrozama te namjerama nositelja prijetnje.² Utoliko je nužno naglasiti da i izazovi u kojima nema sigurnosnih ugroza, ponajprije potpora i realizacija nacionalnih interesa te pomoć donositeljima odluka u procesu odlučivanja, ali i realizacija i zaštita poslovnih prilika, uvelike ovise o eksploataciji i korištenju obavještajnih informacija iz otvorenih izvora (OSINT). Potonje predstavlja prikupljačku disciplinu koja se u sigurnosno-obavještajnim agencijama koristi niz godina, a recentno se razvila, odnosno poprimila svoj puni potencijal zahvaljujući razvoju interneta to jest volumenu dostupnih informacija.

Sigurnosno-obavještajna agencija kontinuiranim naporima unapređuje vlastitu OSINT disciplinu, prateći suvremene metodološke, prikupljačke i analitičke postavke, analizirajući ključne stručne i akademske rasprave po ovoj problematici te surađujući s brojnim partnerima (iz država članica Europske unije i trećih država), kao i međunarodnim institucijama. U tim okvirima Sigurnosno-obavještajna agencija postaje sve važniji i prepoznatljiviji međunarodni partner i čimbenik, ali i predlagatelj aktivnosti iz područja OSINT-a. Za brojne druge discipline, ali i područja te fenomene rada sigurnosno-obavještajnih tijela, civilnih i vojnih, osnovani su Centri izvrsnosti međunarodnog karaktera (HUMINT, CIMIC, CI, Hybrid, CT, Cyber i sl.).³ Ono, međutim, iz područja otvorenih izvora jest jedino koje, za sada, nije formirano u međunarodnoj obavještajnoj zajednici.

Osnivanjem takvog Centra kao kolektivnog mjesta stručnosti i iskustva s ciljem razvijanja doktrine, standarda, metodoloških postavki u potrazi za zajedničkom interoperabilnošću, učinio bi se značajan korak u poboljšanju i aktualizaciji djelovanja svih sigurnosno-obavještajnih sustava uključenih u njegov rad na međunarodnoj razini. Činjenice da je Centar osnovan te da njime rukovodi Republika Hrvatska predstavljale bi snažan pokazatelj važnosti Republike Hrvatske i njezinog sigurnosno-obavještajnog sustava na međunarodnoj razini.

III. OCJENA I IZVORI SREDSTAVA POTREBNIH ZA PROVEDBU ZAKONA

Za provedbu ovoga Zakona bit će potrebno osigurati dodatna sredstva u državnom proračunu Republike Hrvatske u 2023. godini. U državnom proračunu Republike Hrvatske osiguravaju se plaće i druga materijalna prava privremenog ravnatelja, ravnatelja i zamjenika ravnatelja, ukoliko je upućen iz tijela sigurnosno-obavještajnog sustava Republike Hrvatske te opremanje Centra u prvoj godini rada po njegovu osnivanju. Procjena dodatnih sredstava koje je potrebno osigurati za navedeno iznosi 265.446 eura. U proračunu Sigurnosno-obavještajne agencije za 2023. godinu osigurana su sredstva za obavljanje svih pripremnih radnji oko osnivanja Centra te troškovi najma, održavanja prostora i režijski troškovi, dok će se preostala sredstva osigurati preraspodjelom sredstava unutar državnog proračuna.

IV. RAZLOZI ZA DONOŠENJE ZAKONA PO HITNOM POSTUPKU

Sukladno članku 204. Poslovnika Hrvatskog sabora („Narodne novine“ br. 81/13., 113/16., 69/17., 29/18., 53/20., 119/20. – Odluka Ustavnog suda Republike Hrvatske i 123/20.), zakon se može donijeti po hitnom postupku, kada to zahtijevaju osobito opravdani razlozi.

---

² Međutim, obavještajne informacije iz otvorenih izvora nisu zamjena za tajne informacije dobivene posredstvom ljudskih izvora, ali informacije iz otvorenih izvora mogu unaprijediti i olakšati prikupljanje tajnih informacija.

³ Trenutačno je u okviru NATO-a akreditirano 28 centara izvrsnosti, dok unutar Europske unije postoji tek jedan centar izvrsnosti Europski centar izvrsnosti za suzbijanje hibridnih prijetnji akreditiran u Finskoj.

Ovim Prijedlogom Zakona osniva se Centar čiji je krajnji cilj osnažiti djelotvornost sigurnosno-obavještajnog sustava Republike Hrvatske na međunarodnoj razini, ali i međunarodne sigurnosno-obavještajne zajednice u cjelini. Naime, aktualno sigurnosno okruženje, karakterizira cijeli niz prijetnji kao što su transnacionalni terorizam, hibridne prijetnje, proliferacija oružja, organizirani i gospodarski kriminal, migracije stanovništva i drugo te su moderni sigurnosno-obavještajni sustavi suočeni s rastućom potrebom pribavljanja podataka i informacija iz otvorenih izvora potrebnih za analizu prijetnji, uočavanje trendova, obrazaca ponašanja i suprotstavljanje prijetnjama. Imajući u vidu i sve težu dostupnost tajnih podataka posredstvom ljudskih izvora te korištenjem drugih prikupljačkih obavještajnih disciplina, javno dostupni podaci postaju važno ishodište za kreiranje obavještajnih proizvoda o možebitnim ugrozama.

U tom smislu, od posebne je važnosti osnivanje Centra kao središnjeg mjesta znanja, stručnosti i iskustva u području prikupljanja, obrade i analize podataka iz otvorenih izvora.

Kako je jedna od osnovnih karakteristika aktualnog sigurnosnog okruženja i brzina kojom se navedene prijetnje mijenjaju i razvijaju, nužna je i brzina u unaprjeđenju sposobnosti, razvijanju doktrina, standardiziranih procedura i metodoloških postavki u području prikupljanja, obrade i analize podataka iz otvorenih izvora i to kako na nacionalnoj, tako i na međunarodnoj razini. U tom smislu, iz navedene nužnosti proizlazi i potreba hitnosti u postupanju.

Slijedom navedenog, predlaže se donošenje ovoga Zakona po hitnom postupku.

KONAČNI PRIJEDLOG ZAKONA O OSNIVANJU CENTRA IZVRSNOSTI ZA PRIKUPLJANJE, OBRADU I ANALIZU PODATAKA IZ OTVORENIH IZVORA

Članak 1.

(1) Ovim se Zakonom osniva Centar izvrsnosti za prikupljanje, obradu i analizu podataka iz otvorenih izvora (u daljnjem tekstu: Centar) kao neprofitna i stručna pravna osoba od interesa za Republiku Hrvatsku i međunarodnu sigurnost i uređuje se njegova djelatnost, ustrojstvo i način financiranja.

(2) Skraćeni naziv Centra je Centar izvrsnosti za OSINT.

Članak 2.

(1) Osnivač Centra je Republika Hrvatska, a osnivačka prava obavlja Sigurnosno-obavještajna agencija.

(2) Centar se osniva kao ustanova te ima svojstvo pravne osobe potrebno za obavljanje poslova iz svoje nadležnosti koje stječe upisom u sudski registar.

(3) Sjedište Centra je u Republici Hrvatskoj.

(4) Centar može u pravnom prometu stjecati prava i preuzimati obveze, biti vlasnik pokretnih i nepokretnih stvari te može biti stranka u postupcima pred sudovima i ovlaštenim javnopravnim tijelima.-

Članak 3.

(1) Pojedini pojmovi u smislu ovoga Zakona imaju sljedeće značenje:

1. *OSINT (Open-Source Intelligence)* je disciplina obavještajnih informacija iz otvorenih izvora, koja u širem kontekstu na sustavan način prikuplja informacije i podatke iz javno dostupnih izvora koje se podvrgava utočnjavanju i vrednovanju, to jest obradi i oblikovanju u obavještajne informacije koje se u formi pisanog ili usmenog obavještajnog proizvoda dostavlja krajnjim korisnicima
2. *Memorandum o suradnji* (u daljnjem tekstu: Memorandum) je provedbeni međunarodni akt koji predstavlja temelj za suradnju sigurnosno-obavještajnih agencija i drugih odgovarajućih tijela Republike Hrvatske i drugih država, kao i drugih međunarodnih subjekata kada je to svrsishodno za rad i djelovanje Centra, svrha koje suradnje je osnivanje i djelovanje Centra
3. *stranka* je svaka sigurnosno-obavještajna agencija i drugo odgovarajuće tijelo, kao i međunarodni subjekt koji potpiše Memorandum
4. *član* je predstavnik pojedine države čije sigurnosno-obavještajne agencije i druga odgovarajuća tijela sudjeluju u radu Centra, odnosno predstavnik drugog međunarodnog subjekta koji sudjeluje u radu Centra
5. *međunarodni subjekti* su međunarodne organizacije ili njihova tijela te drugi subjekti na odgovarajući način zastupljeni u sigurnosno-obavještajnom radu
6. *zaposlenici Centra* su djelatnici i stručnjaci na radu u Centru
7. *djelatnici Centra* su zaposlenici tijela sigurnosno-obavještajnog sustava Republike Hrvatske, upućeni na rad u Centar na poslovima iz nadležnosti rada Tajništva

8. *stručnjaci* su zaposlenici tijela sigurnosno-obavještajnog sustava Republike Hrvatske i zaposlenici drugih stranaka upućeni na rad u Centar na poslovima iz nadležnosti pojedinih odjela Centra
9. *poslovna godina* je kalendarska godina.

(2) Izrazi u ovom Zakonu koji imaju rodno značenje odnose se jednako na muški i ženski rod.

Članak 4.

(1) Centar čine predstavnici najmanje dviju stranaka i predstavnik tijela sigurnosno-obavještajnog sustava Republike Hrvatske.

(2) Stranka se može povući iz Memoranduma u svakom trenutku uz obavijest Upravnom odboru Centra, a povlačenje stupa na snagu šest mjeseci od dana primitka obavijesti.

Članak 5.

(1) Centar je središnje mjesto znanja, stručnosti i iskustva u području prikupljanja, obrade i analize podataka iz otvorenih izvora s ciljem unaprjeđenja sposobnosti, razvijanja doktrina, standardiziranih procedura i metodoloških postavki u ovom području, na nacionalnoj i međunarodnoj razini.

(2) Djelatnosti Centra su:

- unaprjeđenje specifične prikupljačke obavještajne discipline OSINT-a, odnosno, sposobnosti selektiranja, prikupljanja, obrade i analize informacija iz otvorenih izvora, dijeljenjem praksi, davanjem preporuka te testiranjem novih ideja i koncepata na području OSINT-a i
- jačanje sposobnosti, otpornosti te spremnosti sigurnosno-obavještajnih agencija u suočavanju s velikim količinama javno dostupnih podataka i informacija, njihovom iskorištavanju i izrađivanje novih strateških koncepata.

(3) U obavljanju djelatnosti iz stavka 2. ovoga članka Centar organizira stručne tečajeve, seminare i konferencije te provodi druge aktivnosti za unaprjeđenje znanja, stručnosti i iskustva u području prikupljanja, obrade i analize podataka iz otvorenih izvora, između ostalog i kroz suradnju s domaćim i stranim tijelima sigurnosno-obavještajnog sustava, međunarodnim subjektima, privatnim sektorom te znanstvenom, odnosno akademskom zajednicom.

Članak 6.

(1) Centar djeluje kao neprofitna pravna osoba, a sav prihod dužan je uložiti u obavljanje i unapređenje djelatnosti.

(2) Na djelovanje Centra ne primjenjuju se propisi kojima se uređuje djelatnost trgovačkih društava.

Članak 7.

(1) Tijela Centra su:

- ravnatelj
- Upravni odbor i
- Tajništvo.

(2) Unutarnji ustroj Centra, uvjeti radnih mjesta, broj izvršitelja i druga pitanja od značaja za obavljanje djelatnosti i poslovanje Centra uredit će se Statutom Centra kojeg donosi Upravni odbor.

Članak 8.

(1) Ravnatelja odlukom imenuje Vlada Republike Hrvatske (u daljnjem tekstu: Vlada) bez provođenja javnog natječaja, na prijedlog ravnatelja Sigurnosno-obavještajne agencije na razdoblje od četiri godine pri čemu ista osoba može biti ponovo imenovana.

(2) Za ravnatelja može se imenovati osoba koja je državljanin Republike Hrvatske i ispunjava sljedeće uvjete:

- najmanje pet godina radnog iskustva na odgovarajućim poslovima iz djelokruga sigurnosno-obavještajnog sustava
- najmanje tri godine radnog iskustva na rukovodećim poslovima iz djelokruga sigurnosno-obavještajnog sustava i
- poznavanje jednog stranog jezika.

(3) Ravnatelj:

- zastupa Centar, rukovodi Centrom i odgovoran je za njegov rad
- predlaže Upravnom odboru zamjenika ravnatelja i imenuje glavnog tajnika
- predlaže Upravnom odboru Statut Centra te druge akte i njihove izmjene
- predlaže financijski plan
- predlaže Upravnom odboru program rada Centra i načela rada koje odobrava Upravni odbor
- jednom godišnje podnosi izvješće Vladi o radu Centra koje odobrava Upravni odbor
- predlaže pristupanje Centru novih stranaka
- predlaže druge odluke potrebne za djelovanje Centra i
- obavlja druge poslove potrebne za rad i djelovanje Centra.

(4) Po prestanku mandata, ako nije ponovno imenovan, ravnatelj ima pravo rasporeda, odnosno povratka na rad u tijelo sigurnosno-obavještajnog sustava u kojem je radio prije imenovanja, na poslove koje je obavljao prije imenovanja, odnosno druge odgovarajuće poslove.

(5) Uvjeti iz stavka 4. ovoga članka uredit će se sporazumom između ravnatelja i čelnika tijela iz stavka 4. ovoga članka.

(6) Ravnatelj ne može bez suglasnosti Upravnog odbora sklapati poslove o stjecanju, opterećenju i otuđenju nekretnina.

(7) Ravnatelj je ovlašten sklopiti pravni posao čija vrijednost ne prelazi iznos od 150.000,00 eura.

(8) Za pravne poslove koji prelaze iznos iz stavka 7. ovoga članka, ravnatelj je dužan pribaviti suglasnost Upravnog odbora.

(9) Ravnatelj može biti razriješen prije isteka mandata na koji je imenovan sukladno uvjetima propisanim zakonom kojim se uređuje osnivanje i ustrojstvo ustanova.

Članak 9.

(1) Ravnatelj ima zamjenika.

(2) Zamjenika ravnatelja imenuje Upravni odbor na prijedlog ravnatelja na razdoblje od četiri godine pri čemu ista osoba može biti ponovo imenovana.

(3) Zamjenik ravnatelja u odsutnosti ravnatelja obavlja sve poslove za koje ga ravnatelj ovlasti.

(4) Po prestanku mandata, ako nije ponovno imenovan, zamjenik ravnatelja koji je državljanin Republike Hrvatske ima pravo rasporeda, odnosno povratka na rad u tijelo sigurnosno-obavještajnog sustava u kojem je radio prije imenovanja, na poslove koje je obavljao prije imenovanja, odnosno druge odgovarajuće poslove.

(5) Uvjeti iz stavka 4. ovoga članka uredit će se sporazumom između zamjenika ravnatelja i čelnika tijela iz stavka 4. ovoga članka.

(6) Zamjenik ravnatelja može biti razriješen prije isteka mandata na koji je imenovan sukladno uvjetima za razrješenje ravnatelja propisanim zakonom kojim se uređuje osnivanje i ustrojstvo ustanova.

Članak 10.

(1) Upravni odbor čine najmanje tri člana.

(2) Stranke iz iste države u Upravnom odboru predstavlja jedan član.

(3) Članovi su zaposlenici sigurnosno-obavještajnih sustava.

(4) Člana iz Republike Hrvatske imenuje Vlada, na prijedlog ravnatelja Sigurnosno-obavještajne agencije, odlukom koja je klasificirani podatak i ne objavljuje se javno.

(5) Članovi koji su predstavnici drugih međunarodnih subjekata u radu odbora sudjeluju s pravom glasa uz uvjet plaćanja članarine.

(6) Upravni odbor odluke donosi većinom glasova članova nazočnih na sjednici pri čemu svaki član može glasovati za, protiv ili se suzdržati od glasovanja.

(7) U slučaju kada se veći dio članova suzdržao od glasovanja, odluka se donosi većinom glasova onih članova koji su glasovali za ili protiv.

(8) Upravni odbor može donositi odluke ako je pri glasovanju prisutno više od polovice članova.

(9) Iznimno od stavka 8. ovoga članka, kada je riječ o pristupanju nove stranke, imenovanju zamjenika ravnatelja te usvajanju financijskih planova i izvješća, Upravni odbor može donositi odluke ako u glasovanju sudjeluju svi članovi s pravom glasa.

(10) Upravni odbor sastaje se minimalno jednom godišnje, a po potrebi, na prijedlog ravnatelja ili predsjednika Upravnog odbora i češće.

(11) Upravni odbor:

- nadzire rad i djelovanje Centra
- odobrava planove rada Centra
- bira predsjednika odbora koji vodi sjednice odbora, na razdoblje od četiri godine
- imenuje zamjenika ravnatelja na prijedlog ravnatelja
- odobrava visinu članarina
- usvaja financijske planove i izvješća na prijedlog ravnatelja
- donosi Statut Centra te druge potrebne akte i njihove izmjene na prijedlog ravnatelja
- usvaja izvješća o radu Centra na prijedlog ravnatelja
- odobrava pristupanje Centru novih stranaka na prijedlog ravnatelja
- na prijedlog ravnatelja donosi druge odluke potrebne za djelovanje Centra i
- obavlja druge poslove potrebne za rad i djelovanje Centra.

Članak 11.

(1) Tajništvo je zaduženo za pravne, kadrovske i materijalno financijske poslove, poslove međunarodne suradnje, tehničke poslove, poslove osiguranja prostorija Centra te druge poslove potrebne za funkcioniranje Centra.

(2) Tajništvom rukovodi glavni tajnik.

(3) Za glavnog tajnika može se imenovati osoba koja je državljanin Republike Hrvatske i ispunjava sljedeće uvjete:

- najmanje tri godine radnog iskustva na odgovarajućim poslovima iz djelokruga sigurnosno-obavještajnog sustava i
- poznavanje jednog stranog jezika.

Članak 12.

(1) Plaću i materijalna prava ravnatelja i zamjenika ravnatelja, ako je upućen iz tijela sigurnosno-obavještajnog sustava Republike Hrvatske, određuje Vlada, na prijedlog ravnatelja Sigurnosno-obavještajne agencije, odlukom koja je klasificirani podatak i ne objavljuje se javno.

(2) Plaću i materijalna prava zamjenika ravnatelja, ako nije upućen iz tijela sigurnosno-obavještajnog sustava Republike Hrvatske, odredit će i podmiriti stranka koja ga je uputila na rad u Centar.

Članak 13.

(1) Na rad u Centar upućuju se zaposlenici sigurnosno-obavještajnog sustava Republike Hrvatske.

(2) Osobe iz stavka 1. ovoga članka upućuju se na rad u Centar na temelju sporazuma između Centra i odgovarajućeg tijela sigurnosno-obavještajnog sustava Republike Hrvatske.

(3) Osobe iz stavka 1. ovoga članka plaću i druga materijalna prava ostvaruju u tijelima iz kojih su upućeni sukladno uvjetima radnog mjesta s kojeg su upućeni.

Članak 14.

(1) Stranke mogu na rad u Centar upućivati svoje zaposlenike koji zadovoljavaju uvjete određene Statutom ili drugim unutarnjim aktom Centra te se na njih primjenjuje pravo države, stranke, odnosno druge institucije iz koje su upućeni.

(2) Osobama iz stavka 1. ovoga članka sva prava iz radnog odnosa podmirit će stranke koje su ih uputile na rad u Centar.

(3) Stranke upućuju osobe iz stavka 1. ovoga članka na rad u Centar u pravilu na razdoblje od dvije do četiri godine.

Članak 15.

(1) Ulazak u prostorije Centra, osim kada je riječ o zaposlenicima i članovima Upravnog odbora Centra, moguć je samo uz odobrenje ravnatelja odnosno osobe koju on ovlasti.

(2) Iznimno od stavka 1. ovoga članka, u izvanrednim situacijama kao što su požar, poplava i slično, nadležna tijela Republike Hrvatske ovlaštena za postupanje u izvanrednim situacijama imaju pravo poduzeti radnje za zaštitu osoblja i prostorija Centra.

Članak 16.

Sve osobe koje na bilo koji način sudjeluju u radu ili djelovanju Centra bez obzira na državljanstvo ili status u Centru pri postupanju s klasificiranim podacima dužne su se pridržavati propisa kojima se uređuje postupanje s klasificiranim podacima.

Članak 17.

(1) Sredstva potrebna za rad i djelovanje Centra osiguravaju se iz:

- sredstava državnog proračuna

- članarina koje plaćaju države čije sigurnosno-obavještajne agencije i druga odgovarajuća tijela sudjeluju u radu Centra, odnosno drugi međunarodni subjekti koji sudjeluju u radu Centra, osim Republike Hrvatske
- dobrovoljnih priloga
- sredstava iz fondova Europske unije
- vlastitih prihoda i
- ostalih izvora.

(2) Iz sredstava državnog proračuna financiraju se plaće i druga materijalna prava ravnatelja i zamjenika ravnatelja, ukoliko su upućeni iz tijela sigurnosno-obavještajnog sustava Republike Hrvatske, najam, održavanje prostora te režijski troškovi.

(3) Sredstva se osiguravaju u državnom proračunu Republike Hrvatske u okviru proračuna Sigurnosno-obavještajne agencije.

(4) Iz državnog proračuna podmiruje se do 50 % ukupnog proračuna Centra.

(5) Iznimno od stavaka 3. i 4. ovoga članka, u prvoj godini rada Centra, opremanje Centra osigurat će se, po njegovu osnivanju, iz sredstava državnog proračuna.

(6) Za financijska sredstva Centra koja se osiguravaju u državnom proračunu u okviru proračuna Sigurnosno-obavještajne agencije Centar sastavlja izvještaj o potrošnji proračunskih sredstava za poslovnu godinu i dostavlja ga davatelju sredstava Sigurnosno-obavještajnoj agenciji u roku od 20 dana od isteka izvještajnog razdoblja.

(7) Centar samostalno i slobodno raspolaže sredstvima koja nisu osigurana iz državnog proračuna u svrhu obavljanja i unaprjeđenja djelatnosti Centra.

(8) Centar je dužan voditi poslovne knjige sukladno propisima koji reguliraju financijsko poslovanje i računovodstvo neprofitnih organizacija.

(9) Na financijsko materijalno poslovanje koje se financira iz državnog proračuna primjenjuju se propisi kao i u tijelima sigurnosno-obavještajnog sustava Republike Hrvatske.

(10) Ukupan financijski plan Centra se javno ne objavljuje.

(11) Financijska i revizijska izvješća Centra su klasificirani podatak i ne objavljuju se javno, a na sva pitanja koja se odnose na financijski nadzor izvješća i rada Centra na odgovarajući se način primjenjuju propisi kojima se uređuje područje financijskog nadzora.

(12) U prve dvije godine rada Centra članarina iz stavka 1. podstavka 2. ovoga članka iznositi će 30.000,00 eura, nakon čega o visini godišnje naknade odlučuje Upravni odbor.

Članak 18.

Centar prestaje s radom ako je broj stranaka Memoranduma manji od tri, odlukom osnivača te u drugim slučajevima sukladno zakonu kojim se uređuje osnivanje i ustrojstvo ustanova.

Članak 19.

(1) Vlada će odlukom, na prijedlog ravnatelja Sigurnosno-obavještajne agencije, imenovati privremenog ravnatelja u roku od 30 dana od dana stupanja na snagu ovoga Zakona.

(2) Mandat privremenog ravnatelja traje do imenovanja ravnatelja.

(3) Za privremenog ravnatelja može se imenovati zaposlenik tijela sigurnosno-obavještajnog sustava Republike Hrvatske kojem za vrijeme obavljanja dužnosti privremenog ravnatelja prava i obveze radnog mjesta iz tijela sigurnosno-obavještajnog sustava Republike Hrvatske na koje je bio raspoređen, miruju sukladno zakonu kojim se uređuju radni odnosi.

(4) Privremeni ravnatelj obaviti će sve poslove u vezi s upisom Centra u sudski registar i organizirati početak rada Centra.

(5) Plaća i materijalna prava privremenog ravnatelja financiraju se iz sredstava državnog proračuna te ih određuje Vlada, na prijedlog ravnatelja Sigurnosno-obavještajne agencije, odlukom koja je klasificirani podatak i ne objavljuje se javno.

Članak 20.

(1) Vlada će imenovati ravnatelja u roku od šest mjeseci od dana stupanja na snagu ovoga Zakona.

(2) Upravni odbor donosi Statut iz članka 10. stavka 11. ovoga Zakona u roku od 30 dana od dana imenovanja članova Upravnog odbora.

Članak 21.

Ovaj Zakon stupa na snagu osmoga dana od dana objave u „Narodnim novinama“.

O B R A Z L O Ž E N J E

Člankom 1. definira se osnivanje Centra izvrsnosti za prikupljanje, obradu i analizu podataka iz otvorenih izvora (u daljnjem tekstu: Centar) kao neprofitne i stručne pravne osobe od interesa za Republiku Hrvatsku i međunarodnu sigurnost, svrha osnivanja Centra, predmet Zakona te se određuje skraćeni naziv Centra.

Članak 2. utvrđuje osnivača Centra, svojstvo pravne osobnosti Centra, njegovo sjedište te poslovna i procesna sposobnost Centra.

Člankom 3. definirani su pojmovi koji se koriste u ovom Zakonu te se utvrđuje kako se izrazi u ovom Zakonu koji imaju rodno značenje odnose jednako na muški i ženski rod.

Članak 4. uređuje broj potpisnika Memoranduma o suradnji koji čine Centar. Memorandum o suradnji je provedbeni međunarodni akt koji predstavlja temelj za suradnju tijela sigurnosno-obavještajnog sustava Republike Hrvatske te sigurnosno-obavještajnih agencija i drugih odgovarajućih tijela drugih država svrha koje suradnje je djelovanje Centra. Određuje se broj stranaka potreban da bi Centar djelovao kao i mogućnost povlačenja stranke iz Memoranduma. Potpisivanjem Memoranduma stranke pristupaju Centru. Potpisnici su predstavnici stranaka sukladno njihovom unutarnjem zakonodavstvu. Stranke su sigurnosno-obavještajne agencije i druga odgovarajuća tijela koja sudjeluju u radu Centra. Nema zapreke da više stranaka ima pripadnost jedne države.

Člankom 5. određuju se djelatnosti Centra.

Članak 6. potvrđuje Centar kao neprofitnu pravnu osobu koja ne ostvaruje dobit sukladno pozitivnim pravnim propisima koji uređuju oporezivanje dobiti, odnosno postupanje s dobitima i gubicima te je prihod dužan uložiti u obavljanje i unapređenje djelatnosti. Slijedom navedenog, Centar je izuzet od primjene pravnih propisa kojima se uređuje djelatnost trgovačkih društava.

Člankom 7. definira se ustrojstvo Centra, određuju se tijela Centra te se uređuje predmet Statuta Centra. Statutom će se urediti pojedini odjeli Centra, opis poslova odjela, opis radnih mjesta, uvjeti radnih mjesta, broj izvršitelja i druga pitanja od značenja za obavljanje djelatnosti i poslovanje Centra. Statut će, na prijedlog ravnatelja, donijeti Upravni odbor u roku od 30 dana od dana imenovanja članova Upravnog odbora.

Članak 8. uređuje imenovanje ravnatelja i njegove ovlasti, odnosno dužnosti te uvjete za njegovo imenovanje. S obzirom da ravnatelj dolazi iz sigurnosno-obavještajnog sustava ispunjavanje potrebnih uvjeta ovisit će i o internim propisima konkretnog tijela sigurnosno-obavještajnog sustava koji su klasificirani. Ravnatelja imenuje Vlada bez provođenja javnog natječaja na prijedlog ravnatelja Sigurnosno-obavještajne agencije na razdoblje od četiri godine pri čemu ista osoba može biti ponovo imenovana. Po prestanku mandata, ako nije ponovno imenovan, ravnatelj ima pravo rasporeda, odnosno povratka na rad u tijelo sigurnosno-obavještajnog sustava u kojem je radio prije imenovanja, na poslove koje je obavljao prije imenovanja, odnosno druge odgovarajuće poslove. Za isto nije potrebno provesti javni natječaj. Drugi odgovarajući poslovi podrazumijevaju poslove za koje je kao uvjet propisana odgovarajuća stručna sprema. Uvjeti ostvarivanja ovoga prava poblize će se urediti sporazumom između ravnatelja i čelnika tijela sigurnosno-obavještajnog sustava.

Članak 9. definira dužnost zamjenika ravnatelja, uređuje njegovo imenovanje i dužnosti te razrješenje. Zamjenika ravnatelja imenuje Upravni odbor na prijedlog ravnatelja na razdoblje od četiri godine pri čemu ista osoba može biti ponovo imenovana. Zamjenik ravnatelja u odsutnosti ravnatelja obavlja sve poslove za koje ga ravnatelj ovlasti. Zamjenik ravnatelja može biti državljanin bilo koje države čiju pripadnost imaju stranke. Po prestanku mandata, ako nije ponovno imenovan, zamjenik ravnatelja koji je državljanin Republike Hrvatske ima pravo rasporeda odnosno povratka na rad u tijelo sigurnosno-obavještajnog sustava u kojem je radio prije imenovanja. Za isto nije potrebno provesti javni natječaj. Drugi odgovarajući poslovi podrazumijevaju poslove za koje je kao uvjet propisana odgovarajuća stručna sprema. Uvjeti ostvarivanja ovoga prava pobliže će se urediti sporazumom između zamjenika ravnatelja i čelnika tijela sigurnosno-obavještajnog sustava.

Člankom 10. uređuje se članstvo Upravnog odbora, način donošenja odluka, sudjelovanje drugih relevantnih međunarodnih subjekata u radu Upravnog odbora te ovlasti Upravnog odbora. Broj članova Upravnog odbora ne može se fiksno odrediti u trenutku donošenja zakona s obzirom da on ovisi o broju potpisnica Memoranduma o suradnji. Osim toga, stranke mogu potpisati Memorandum i nakon što je on započeo s radom jednako kao što mogu iz njega i istupiti nakon što je Centar započeo s radom. Ovo znači da broj članova Upravnog odbora nije niti može biti fiksna. Nema zapreke da više stranaka ima pripadnost jedne države, ali u tom slučaju takve stranke predstavlja jedan član državljanin države čiju pripadnost imaju te stranke. Članovi su zaposlenici sigurnosno-obavještajnih sustava. Člana koji je predstavnik stranaka iz Republike Hrvatske odlukom imenuje Vlada, na prijedlog ravnatelja Sigurnosno-obavještajne agencije, odlukom koja je klasificirani podatak i ne objavljuju se javno. Upravni odbor donosi odluke većinom glasova ako je pri glasovanju prisutno više od polovice članova. Kada je riječ o odlukama koje se odnose na pristupanje nove stranke, imenovanje zamjenika ravnatelja te usvajanje financijskih planova i izvješća, Upravni odbor može donijeti odluku ako u glasovanju sudjeluju svi članovi s pravom glasa. U radu Upravnog odbora mogu sudjelovati i predstavnici drugih relevantnih međunarodnih subjekata, kao što su NATO, EU i slično, kada je to svrsishodno za rad i djelovanje Centra. Ti predstavnici u radu Upravnog odbora sudjeluju s pravom glasa uz uvjet plaćanja članarine. U slučaju neplaćanja članarine, u radu Upravnog odbora sudjeluju u ulozi promatrača.

Članak 11. određuje funkcije Tajništva i glavnog tajnika Centra te uvjete za obavljanje ovih poslova. Tajništvo je zaduženo za pravne, kadrovske i materijalno financijske poslove, poslove međunarodne suradnje, tehničke poslove, poslove osiguranja prostorija Centra te druge poslove potrebne za funkcioniranje Centra. Glavni tajnik je državljanin Republike Hrvatske.

Članak 12. uređuje način određivanja plaće, odnosno materijalnih prava ravnatelja i njegova zamjenika.

Članak 13. uređuje radnopravni status zaposlenika Centra upućenih na rad u Centar od strane tijela sigurnosno-obavještajnog sustava Republike Hrvatske. Zaposlenici tijela sigurnosno-obavještajnog sustava Republike Hrvatske mogu biti upućeni na rad u Centar kao djelatnici na poslove iz djelokruga rada Tajništva, odnosno na pravne, kadrovske i materijalno financijske poslove, poslove međunarodne suradnje, tehničke poslove, poslove osiguranja prostorija Centra te druge poslove potrebne za funkcioniranje Centra. Također, zaposlenici tijela sigurnosno-obavještajnog sustava Republike Hrvatske mogu biti upućeni na rad u Centar kao stručnjaci na poslove iz nadležnosti pojedinih odjela Centra. U oba slučaja, navedeni

zaposlenici sva prava iz radnog odnosa ostvaruju u tijelima iz kojih su upućeni sukladno uvjetima radnog mjesta s kojeg su upućeni.

Člankom 14. uređuje se upućivanje na rad u Centar zaposlenika drugih stranaka, odnosno odgovarajućih tijela drugih država. Ostale stranke mogu na rad u Centar upućivati svoje zaposlenike kao stručnjake na poslove iz nadležnosti pojedinih odjela Centra ako zadovoljavaju uvjete određene Statutom ili drugim unutarnjim aktom Centra. Prava iz radnog odnosa navedenim osobama osiguravat će stranke koje su ih uputile na rad u Centar sukladno njihovom zakonodavstvu koje uređuje tu materiju. Stranke upućuju svoje zaposlenike na rad u Centar u pravilu na razdoblje od dvije do četiri godine.

Članak 15. uređuje ulazak u prostorije Centra. S obzirom na sigurnosno-obavještajni i međunarodni karakter Centra, ulazak u prostorije Centra, osim kada je riječ o zaposlenicima i članovima Upravnog odbora Centra, moguć je samo uz odobrenje ravnatelja odnosno osobe koju on ovlasti. Iznimno, u izvanrednim situacijama kao što su požar, poplava i slično, nadležna tijela Republike Hrvatske imaju pravo poduzeti nužne korake za zaštitu osoblja i prostorija Centra.

Članak 16. propisuje obvezu pridržavanja propisa koji se odnose na zaštitu klasificiranih podataka za sve osobe koje na bilo koji način sudjeluju u radu ili djelovanju Centra.

Članak 17. uređuje financiranje Centra. Sredstva potrebna za rad i djelovanje Centra osiguravaju se iz više izvora. Jedan od njih je državni proračun. Nadalje, osiguravaju se i iz članarina koje plaćaju države čije sigurnosno-obavještajne agencije i druga odgovarajuća tijela sudjeluju u radu Centra, odnosno drugi međunarodni subjekti koji sudjeluju u radu Centra, osim Republike Hrvatske. Dakle, članarinu ne podmiruju stranke već države čiju stranke imaju pripadnost. To znači ako je više stranaka iz iste države podmirivat će se samo jedna članarina za tu državu. Sredstva za rad i djelovanje podmiruju se i iz dobrovoljnih priloga, iz sredstava EU fondova, iz vlastitih prihoda i iz ostalih izvora. Iz državnog proračuna podmiruje se do najviše 50% ukupnog proračuna Centra. Iznimno u prvoj godini rada Centra, opremanje Centra osigurat će se po njegovom osnivanju iz dodatnih sredstava iz državnog proračuna. Iz sredstava državnog proračuna financiraju se prava iz radnog odnosa ravnatelja i zamjenika ravnatelja, ukoliko je upućen iz tijela sigurnosno-obavještajnog sustava Republike Hrvatske, najam, održavanje prostora te režijski troškovi. Sredstva se osiguravaju u državnom proračunu Republike Hrvatske u okviru proračuna Sigurnosno-obavještajne agencije. Plaću i druga materijalna prava zaposlenici upućeni iz tijela sigurnosno-obavještajnog sustava Republike Hrvatske nastavljaju ostvarivati u tijelima iz kojih su upućeni sukladno uvjetima radnog mjesta s kojeg su upućeni. Plaće i druga materijalna prava stručnjaka upućenih iz drugih stranaka podmirivat će te stranke. Za financijska sredstva Centra koja se osiguravaju u državnom proračunu Republike Hrvatske u okviru proračuna Sigurnosno-obavještajne agencije Centar sastavlja izvještaj o potrošnji proračunskih sredstava za poslovnu godinu i dostavlja ga davatelju sredstava Sigurnosno-obavještajnoj agenciji u roku od 20 dana od isteka izvještajnog razdoblja. Centar je dužan voditi poslovne knjige sukladno propisima koji reguliraju financijsko poslovanje i računovodstva neprofitnih organizacija. Na financijsko materijalno poslovanje Centra koje se financira iz državnog proračuna primjenjuju se propisi kao i u tijelima sigurnosno-obavještajnog sustava Republike Hrvatske. Ukupan financijski plan Centra se javno ne objavljuje. Financijska i revizijska izvješća Centra su klasificirani podatak i ne objavljuju se javno, a na sva pitanja koja se odnose na financijski nadzor izvješća i rada Centra na odgovarajući se način primjenjuju propisi koji reguliraju područje

financijskog nadzora. Članarina u prve dvije godine rada Centra iznosit će 30.000,00 (tridesettisuća) eura, nakon čega o visini godišnje naknade odlučuje Upravni odbor.

Članak 18. određuje kako Centar prestaje s radom ako je broj stranaka Memoranduma manji od tri, kao i odlukom osnivača, odnosno Republike Hrvatske. Ovaj će uvjet u svakom slučaju biti ispunjen ako Republika Hrvatska, odnosno stranke pripadnice Republike Hrvatske odluče prestati sudjelovati u radu Centra. Centar prestaje s radom i u drugim slučajevima sukladno zakonu kojim se uređuje osnivanje i ustrojstvo ustanove.

Članak 19. utvrđuje obvezu Vlade da u roku od 30 dana od stupanja na snagu ovoga Zakona, na prijedlog ravnatelja Sigurnosno-obavještajne agencije imenuje privremenog ravnatelja koji će podnijeti prijavu za upis Centra u sudski registar te obaviti pripreme za početak rada Centra. Istom odlukom kojom se imenuje privremeni ravnatelj uredit će se i pitanja njegove plaće i drugih materijalnih prava. Za privremenog ravnatelja može se imenovati zaposlenik tijela sigurnosno-obavještajnog sustava Republike Hrvatske kojem za vrijeme obavljanja dužnosti privremenog ravnatelja miruju prava i obveze radnog mjesta iz tijela sigurnosno-obavještajnog sustava Republike Hrvatske na koje je bio raspoređen. Dužnost privremenog ravnatelja traje do imenovanja ravnatelja sukladno odredbama ovoga Zakona. Plaća i materijalna prava privremenog ravnatelja financiraju se iz sredstava državnog proračuna te ih određuje Vlada, na prijedlog ravnatelja Sigurnosno-obavještajne agencije, odlukom koja je klasificirani podatak i ne objavljuju se javno.

Članak 20. utvrđuje kako će ravnatelja Vlada imenovati u roku od šest mjeseci od dana stupanja na snagu ovoga Zakona. Propisuje se i obveza Upravnog odbora da na prijedlog ravnatelja u roku od 30 dana od dana imenovanja članova Upravnog odbora donese Statut.

Članak 21. utvrđuje se stupanje na snagu ovoga Zakona.

PRILOG - Izvješće o provedenom savjetovanju sa zainteresiranom javnošću

OBRAZAC IZVJEŠĆA O PROVEDENOM SAVJETOVANJU SA ZAINTERESIRANOM JAVNOŠĆU	
Naslov dokumenta	Izvješće o javnom savjetovanju za Nacrt prijedloga Zakona o osnivanju Centra izvrsnosti za prikupljanje, obradu i analizu podataka iz otvorenih izvora, s Nacrtom konačnog prijedloga zakona
Stvaratelj dokumenta, tijelo koje provodi savjetovanje	Ministarstvo hrvatskih branitelja
Svrha dokumenta	Izvješće
Datum dokumenta	10. svibanj 2023.
Verzija dokumenta	-
Vrsta dokumenta	Izvješće
Naziv nacrt zakona, drugog propisa ili akta	Nacrt prijedloga Zakona o osnivanju Centra izvrsnosti za prikupljanje, obradu i analizu podataka iz otvorenih izvora, s Nacrtom konačnog prijedloga zakona
Jedinstvena oznaka iz Plana donošenja zakona, drugih propisa i akata objavljenog na internetskim stranicama Vlade	-
Naziv tijela nadležnog za izradu nacrt	Ministarstvo hrvatskih branitelja u suradnji sa Sigurnosno-obavještajnom agencijom.
Koji su predstavnici zainteresirane javnosti bili uključeni u postupak izrade odnosno u rad stručne radne skupine za izradu nacrt?	U prilogu.
Je li nacrt bio objavljen na internetskim stranicama ili na drugi odgovarajući način? Ako jest, kada je nacrt objavljen, na kojoj internetskoj stranici i koliko je vremena ostavljeno za savjetovanje? Ako nije, zašto?	Savjetovanje je obavljeno putem https://esavjetovanja.gov.hr u trajanju od 6.travnja do 6. svibnja 2023. godine.
Koji su predstavnici zainteresirane javnosti dostavili svoja očitovanja?	U prilogu.

<p>ANALIZA DOSTAVLJENIH PRIMJEDBI</p> <p>Primjedbe koje su prihvaćene</p> <p>Primjedbe koje nisu prihvaćene i obrazloženje razloga za neprihvatanje</p>	<p>U prilogu.</p>
<p>Troškovi provedenog savjetovanja</p>	<p>savjetovanje nije imalo finansijskih troškova.</p>

Izješće o provedenom savjetovanju - Nacrt prijedloga Zakona o osnivanju Centra izvrsnosti za prikupljanje, obradu i analizu podataka iz otvorenih izvora, s Konačnim prijedlogom zakona

Redni broj	Korisnik	Isječak	Komentar	Status odgovora	Odgovor
1	Darko Marinac	PRIJEDLOG ZAKONA O OSNIVANJU CENTRA IZVRSNOSTI ZA PRIKUPLJANJE, OBRADU I ANALIZU PODATAKA IZ OTVORENIH IZVORA, II. OCJENA STANJA I OSNOVNA PITANJA KOJA SE TREBAJU UREDITI ZAKONOM TE POSLJEDICE KOJE ĆE DONOŠENJEM ZAKONA PROISTEĆI	U 2. odlomku (...) na području razvijanja OSINT (Open-source intelligence) (...) (prvi puta staviti odakle je skraćenica. No, nema razloga ne koristiti pojam- Obavještajne informacije iz otvorenih izvora OIOI). Kod nabiranja prijetnji (...) u okviru suradnje s partnerskim sigurnosno-obavještajnim službama partnerskih država Europske unije i savezničkih država NATO saveza, te jugoistočne Europe i šire. (Službe EU ne postoje, nedostaje NATO). Bolje je da stoji u okviru suradnje sa (s partnerskim) sigurnosno-obavještajnim službama partnerskih država Europske unije i savezničkih država NATO saveza, jugoistočne Europe kao proširenje) U 3. odlomku treba nadopuniti u nabiraju sigurnosnih prijetnji – Važnost opisane prikupljačke (ili obavještajne) discipline ... . (...) , proliferacija oružja za masovno uništenja ... dodati i pandemije. Dalje ... (...) da su tajni neklasificirani podaci (dodati ili zamijeniti) teško dostupni korištenjem ljudskih izvora (Human Intelligence HUMINT), elektromagnetskoga spektra izviđanje (Signal Intelligence – SIGINT), gdje spadaju nadziranje komunikacija koje prenose ti signali tj. kanali kao (Communication Intelligence – COMINT), prikupljanje informacija izviđanjem (ELINT - Electronic intelligence) kao izviđanje ne komunikacijskih elektroničkih sredstava za identifikaciju ciljeva kao npr. radari i dr., te slikovni izvori (Imagery intelligence – IMINT) ((kao zemaljski i zračni slikovni izvori)). Kao usporedba može se staviti (...) da su tajni podaci teško dostupni korištenjem tajnih i/ili neklasificiranih podataka, a buduće namjere (...) (Ako ne piše skraćenica jednih izvora ne bi se trebale nabirati ni druge zbog principa ekonomičnosti ili pak sve zbog principa točnosti. ((Dalje u	Djelomično prihvaćen	<p>• U drugom odlomku pojam „OSINT“ objašnjen u podrubnoj bilješci. U hrvatskoj i stranoj stručnoj javnosti učestalije se koriste navedeni pojam koji je ovdje upotrijebljen zbog međunarodnog karaktera Centra.</p> <p>Slijedom navedenog, ovom prijedlogu nije udovoljeno.</p> <p>• Prihvaćen je prijedlog koji se odnosi na nepostojanje službi EU te su između riječi „službama“ i „Europske unije“ dodane riječi „država članica“. Riječima „i šire“ obuhvaćeni su svi ostali navodi iz komentara, slijedom čega ostalom dijelu prijedloga iz komentara nije udovoljeno. Slijedom navedenog, ovom prijedlogu je djelomično udovoljeno.</p> <p>• U trećem odlomku nije potrebno dodatno nadopuniti sigurnosne prijetnje, s obzirom na riječi „kao što su“, a koje ukazuju da su opisane prijetnje navedene kao primjer te da se popis prijetnji može nadopunjavati bilo kojom drugom prijetnjom za koju se to smatra potrebnim.</p> <p>• Slijedom navedenog, ovom prijedlogu nije udovoljeno.</p> <p>Formulacija „tajni neklasificirani podaci“ nije prihvatljiv s pravnog i stručnog aspekta slijedom čega ovom prijedlogu nije udovoljeno.</p> <p>U istom odlomku, iza riječi „dostupni korištenjem ljudskih izvora (HUMINT)“ dodaju se riječi „i drugih prikupljačkih obavještajnih disciplina“ čime je prijedlogu djelomično udovoljeno.</p> <p>Ne prihvaća se prijedlog da se u tekstu koristi riječ „informacija“ umjesto „podatak“ s obzirom da pojam „podatak“ podrazumijeva činjenice, signale, brojeve i druge nekontekstualizirane</p>

odlomku bi valjalo, kao i drugdje koji uporabiti riječ informacija, a ne uvijek isključivo podatak iako je on neutralniji, jer je na pola puta u spoznajnom procesu podatak – informacija-obavještajno znanje – mudrost (odlučivanje). (...) teže dolaziti do tajnih informacija iz neklasificiranih izvora naročito posredstvom ljudskih izvora. za kreiranje obavještajnih proizvoda o rizicima i možebitnim ugrozama, ali i potencijalima te namjerama nositelja prijetnje. (...), uvelike ovise o eksploataciji i korištenju obavještajnih informacija iz otvorenih izvora (OSINT ovo maknuti, bespotrebno ponavljanje). Potonje predstavlja prikupljačku disciplinu (slabo rečeno, ali neutralno) koja se u sigurnosno - obavještajnim agencijama koristi niz godina, a recentno se razvila, odnosno poprimila svoj puni potencijal zahvaljujući, širenju sigurnosnoga spektra (sekuritizaciji) i njegoj raspršenosti, te razvoju interneta to jest volumenu dostupnih informacija. (ovo su dva osnovna a jednakopravna razloga za sve značajniju eksploataciju otvorenih obavještajnih izvora.

4. odlomak-Sigurnosno-obavještajna agencija kontinuiranim naporima unapređuje sposobnosti prikupljanja, analize i stvaranja obavještajnoga znanja iz otvorenih izvora, izgrađuje svoje prakse, prateći suvremene metodološke, prikupljačke i analitičke postavke, analizira krucijalne stručne i akademske rasprave po ovoj problematici, (dodati – i koja će ima ambiciju i inicirati ih kako u okviru obavještajnih studija, tako i po temama od interesa, sukladno sporazumima o suradnji s akademskom zajednicom točnije FPZG i FFZG. te surađuje s brojnim partnerskim službama iz država članica Europske unije, NATO saveza i trećih država), kao i međunarodnim institucijama te u tim okvirima postaje sve bitniji i prepoznatljiviji međunarodni partner i čimbenik, ali i predlagatelj aktivnosti iz područja OSINT-a, i to kao svojevrsni povjerenik o otvorenim izvorima za regiju, kao onaj akter koji najbolje razumije trendove događanja i aktere u jugoistočnoj Europi.

5. odlomak (...) Republika

elemente koji se ovom disciplinom prikupljaju. Tek nakon obrade i kontekstualizacije, odnosno davanja vrijednosti podacima kreiraju se informacije.

- Slijedom navedenog, ovom prijedlogu nije udovoljeno.

Nema razloga za brisanje riječi „uvelike ovise o eksploataciji i korištenju obavještajnih informacija iz otvorenih izvora (OSINT)“, slijedom čega ovom prijedlogu nije udovoljeno.

- Prijedlog naveden u komentaru na četvrti odlomak nije prihvaćen s obzirom da su predložene izmjene semantičke naravi te ne mijenjaju smisao odredbe.

- Prijedlogu koji se odnosi na peti odlomak djelomično je udovoljeno te se riječ „dokaz“ zamjenjuje riječju „pokazatelj“. Slijedom navedenog, ovom prijedlogu je djelomično udovoljeno.

		Hrvatska predstavljale bi snažan pokazatelj o važnosti Republike Hrvatske i njezinog sigurnosno-obavještajnog sustava na međunarodnoj razini. (pojam dokaz nije adekvatan)	
--	--	--	--

2	Darko Marinac	<p>PRIJEDLOG ZAKONA O OSNIVANJU CENTRA IZVRSNOSTI ZA PRIKUPLJANJE, OBRADU I ANALIZU PODATAKA IZ OTVORENIH IZVORA, IV. PRIJEDLOG ZA DONOŠENJE ZAKONA PO HITNOM POSTUPKU</p>	<p>Naime, aktualno sigurnosno okruženje, karakterizira cijeli niz prijetnji kao što su transnacionalni terorizam, hibridne prijetnje, proliferacija oružja za masovno uništenje, organizirani i gospodarski kriminal, migracije stanovništva, pandemije (dodati) i drugo te su moderni sigurnosno-obavještajni sustavi suočeni s rastućom potrebom pribavljanja podataka i informacija iz otvorenih izvora potrebnih za analizu rizika (dodati) prijetnji, uočavanje trendova, obrazaca ponašanja i suprotstavljanje prijetnjama. Imajući u vidu i sve težu dostupnost tajnih podataka iz klasificiranih izvora (maknuti ljudske izvore jer nisu jedini tajni izvori), javno dostupne i selektivno dostupne (dodati jer postoje radovi koje treba na neki način platiti) informacije postaju važno ishodište za kreiranje obavještajnih proizvoda o možebitnim ugrozama, ali i potencijalima i u obliku širokoga spektra hibridnih sposobnosti. (dodati jer tako je i nastao pojam hibridnoga u sigurnosnome sektoru). U tom smislu, od posebne je važnosti osnivanje Centra kao središnjeg mjesta organiziranja znanja i učenja, izgradnjom uključivih sposobnosti (dodati), stručnosti i iskustva u području prikupljanja, obrade i analize podataka iz otvorenih izvora. Kako je jedna od osnovnih karakteristika aktualnog sigurnosnog okruženja i brzina kojom se navedene prijetnje mijenjaju i razvijaju, nužna je i brzina u unaprjeđenju sposobnosti, razvijanju doktrina, standardiziranih procedura i metodoloških postavki u području prikupljanja, obrade i analize podataka iz otvorenih izvora kao podrška odlučivanju (jer samo tako po mnogim autorima završava obavještajni ciklus, pored toga negdje treba odrediti dvostruki način potpore za tri osnovna korisnika kako bi oni mogli birati i dobivati obavještajnu potporu u fazama stvaranja i gotovih obavještajnih proizvoda) i to kako na nacionalnoj, tako i na međunarodnoj razini. U tom smislu, iz navedene nužnosti proizlazi i potreba hitnosti u postupanju.</p>	Djelomično prihvaćen	<p>S obzirom na riječi „i drugo“ odredbom nisu taksativno nabrojane sve postojeće prijetnje, već prijetnje u kojima OSINT ima izraženiju ulogu, slijedom čega nije potrebno proširivati popis prijetnji. Ostali komentari nisu takvi da bi zahtijevali izmjene postojećeg teksta</p>
---	---------------	--	--	----------------------	--

3	Darko Marinac	KONAČNI PRIJEDLOG ZAKONA O OSNIVANJU CENTRA IZVRSNOSTI ZA PRIKUPLJANJE, OBRADU I ANALIZU PODATAKA IZ OTVORENIH IZVORA, Članak 3.	<p>(1) Pojedini pojmovi u smislu ovog Zakona imaju sljedeće značenje:</p> <p>1. Obavještajne informacije iz otvorenih izvora“ (OIOI) (prema Tomislav Dokman Otvoreni obavještajni izvori i protuterorizam) ili OSINT (Open-Source Intelligence) je disciplina obavještajnih informacija iz otvorenih izvora, koja u širem kontekstu na sustavan način prikuplja informacije i podatke iz javno dostupnih izvora koje se podvrgava utočnjavanju i vrednovanju, to jest obradi i oblikovanju u obavještajne informacije koje se u formi pisanog ili usmenog obavještajnog proizvoda dostavlja krajnjim korisnicima, i to u simetričnoj komunikaciji s ciljem kvalitetnije obavještajne potpore odlučivanju u svim fazama sastavljanja namjenskih izvješća, vremenskih biltena i dr. (Sama priroda stalnoga dosizanja obavještajnog znanja iz otvorenih izvora, kao i izostanak tajnosti ovakvih informacija, koji tek u višem stupnju obavještajnoga znanja mogu postati tajni)</p> <p>10. Znanstvene institucije, znanstvenici, istraživački instituti, istraživači, stručne organizacije, stručnjaci, obavještajne studije. (Kao 10. ovo je potrebno dodati ukoliko se želi postići jedna stručna ekstenzija potrebna za otvorene izvore)</p>	Nije prihvaćen	Postojeći tekst sveobuhvatno i stručno definira disciplinu „OSINT“ te bi uvažavanje prijedloga iz komentara definiciju učinilo nerazumljivom i preopširnom, s obzirom da je isti subjektivan i ne doprinosi sadržajnom razumijevanju navedene discipline. Drugi dio prijedloga smatramo nepotrebnim s obzirom da se predloženi pojmovi ne koriste u daljnjem tekstu.
---	---------------	--	--	----------------	--

4	Darko Marinac	KONAČNI PRIJEDLOG ZAKONA O OSNIVANJU CENTRA IZVRSNOSTI ZA PRIKUPLJANJE, OBRADU I ANALIZU PODATAKA IZ OTVORENIH IZVORA, Članak 5.	<p>(2) Djelatnosti Centra su:</p> <ul style="list-style-type: none"> - unaprjeđenje specifične prikupljačke obavještajne discipline OSINT-a, odnosno, sposobnosti selektiranja, prikupljanja, obrade i analize informacija iz otvorenih izvora, dijeljenjem praksi, davanjem preporuka, te testiranjem novih ideja i koncepata na području OSINT-a. Ugrađivanje. različitih specifičnih znanja u obavještajno znanje, o događajima, pojavama i stanjima bitnima za nacionalnu sigurnost. (zadnju rečenicu dodati jer osigurava problemsku širinu razumijevanja) - jačanje sposobnosti, otpornosti te spremnosti sigurnosno-obavještajnih agencija u suočavanju s velikim količinama javno dostupnih podataka i informacija, njihovom iskorištavanju i izrađivanje novih strateških koncepata. Usvajanje sposobnosti za aktivnu suradnju s znanstvenim i stručnim institucijama, istraživačkim institutima, kao i znanstvenicima, istraživačima i različitim stručnjacima kao i pojedincima, kao oblik sadržajne i stručne ekstenzije, tako potrebnih za eksploataciju otvorenih izvora. (dodati zadnju rečenicu kao garant potrebne širine) (3) U obavljanju djelatnosti iz stavka 2. ovog članka Centar organizira stručne tečajeve, seminare i konferencije te provodi druge aktivnosti za unaprjeđenje znanja, stručnosti i iskustva u području prikupljanja, obrade i analize podataka iz otvorenih izvora, između ostalog i kroz suradnju s domaćim i stranim tijelima sigurnosno-obavještajnog sustava, međunarodnim subjektima i privatnim sektorom. Kao i organiziranje namjenskih projektnih raščlambi u formatima think tankova, brainstorminga i obavještajnih studija o posebnim pitanjima, problemima, pojavama ili situacijama, rizicima ili prijetnjama. (posljednje kao rečenicu dodati jer daje prostor za ekstenziju interesa i stručnosti) 	Nije prihvaćen	Smatramo da navedeni prijedlozi dodatno i nepotrebno proširuju opisane djelatnosti Centra, slijedom čega je iste prijedloge potrebno odbiti.
---	---------------	--	--	----------------	--

5	Darko Marinac	<p>KONAČNI PRIJEDLOG ZAKONA O OSNIVANJU CENTRA IZVRSNOSTI ZA PRIKUPLJANJE, OBRADU I ANALIZU PODATAKA IZ OTVORENIH IZVORA, Članak 7.</p>	<p>(1) Centar čine tijela Centra i odgovarajući odjeli. (2) Tijela Centra su: - Ravnatelj - Upravni odbor - Savjet (projektni) (koji bi bio mješovitog sastava, kako ljudi iz sustava (i bivših), znanstvene zajednice, istraživača i dr. Ovo tijelo predlagalo bi planove rada Centra, planiralo organiziranje različitih zanimljivih, a ciljanih skupova, dajući „ideacijsku“ i problemsku potporu izviđajući teme koje se razvijaju, a utječu na sigurnosni okoliš RH, donoseći nove ideje i vanjske poglede, dajući sposobnost prilagodbe sustave tj. Centra i same Agencije). Savjet i njegovi rezultati davali bi: interdisciplinarno razumijevanje situacija, kako u kraćem tako i u dužim razdobljima koje se promatraju; svojevrсни dodatni „nadzor“ (kakvoću upravljanja), kao „znanstveni nadzor“ (obavještajne zajednice“, ali i snažan oblik i kakvoću odnosa s javnošću obavještajne zajednice. (neke stvari moraju biti naznačene i u Zakonu, da bi se onda mogle u Statutu definirati. Savjet predstavlja samu bit perspektivu promjena u otvorenom diskursu, kao i prilagodbu stalnim promjenama - ovo bi trebalo biti rečeno u posebnome članku npr. 11.) - Tajništvo. (3) Statutom (možda se baš Statutom određuje sve ove primjedbe o fleksibilnoj problemskoj organizaciji Centra uključivost znanstvene i stručne zajednice i dr, ali ipak moraju biti naznačene u Zakonu) će se urediti ustrojstvo Centra, uvjeti radnih mjesta, broj izvršitelja, vanjskih suradnika u projektima i druga pitanja od značaja za obavljanje djelatnosti i poslovanje Centra.</p>	Nije prihvaćen	<p>U svojem će se djelovanju Centar, u svakom slučaju, uvelike oslanjati na suradnju s domaćom i međunarodnom znanstvenom, odnosno akademskom zajednicom. Ovo proizlazi iz članka 5. stavka 3. kojim je propisano kako Centar u obavljanju svoje djelatnosti „organizira stručne tečajeve, seminare i konferencije te provodi druge aktivnosti za unaprjeđenje znanja, stručnosti i iskustva u području prikupljanja, obrade i analize podataka iz otvorenih izvora, između ostalog i kroz suradnju s domaćim i stranim tijelima sigurnosno-obavještajnog sustava, međunarodnim subjektima i privatnim sektorom.“ U tom smislu, u navedenoj odredbi briše se veznik „i“ između riječi „međunarodnim subjektima“ i „privatnim sektorom“ te se zamjenjuju zarezom, a iza riječi „privatnim sektorom“ dodaju se riječi „znanstvenom, odnosno akademskom zajednicom“. Također, i u stavku 1. istog članka navodi se kako je Centar središnje mjesto znanja, stručnosti i iskustva, a koja znanja, stručnosti i iskustva ne bi bila moguća bez suradnje sa znanstvenom, odnosno akademskom zajednicom. Stavkom 3. članka 7. navedeno je kako će se Statutom urediti ustrojstvo Centra, uvjeti radnih mjesta, broj izvršitelja i druga pitanja od značaja za obavljanje djelatnosti i poslovanje Centra. Suradnja sa znanstvenom, odnosno akademskom zajednicom svakako predstavlja pitanje od značaja za obavljanje djelatnosti i poslovanje Centra koje se, kao takvo, može urediti Statutom. Realizacija ovog cilja, u smislu navedene suradnje ne zahtjeva, međutim, formiranje posebnog tijela unutar samog Centra. Osim što se neke od predloženih ovlasti predloženog tijela poklapaju s ovlastima Upravnog odbora, koji jamči odgovarajuću zastupljenost svih članova, svi predloženi ciljevi mogu se ostvariti i bez osnivanja predloženog tijela.</p>
---	---------------	---	---	----------------	---

6	Darko Marinac	KONAČNI PRIJEDLOG ZAKONA O OSNIVANJU CENTRA IZVRSNOSTI ZA PRIKUPLJANJE, OBRADU I ANALIZU PODATAKA IZ OTVORENIH IZVORA, Članak 14.	(1) Stranke mogu na rad u Centar upućivati svoje zaposlenike koji zadovoljavaju uvjete određene statutom ili drugim unutarnjim aktom Centra te se na njih primjenjuje pravo države, stranke, odnosno druge institucije iz koje su upućeni. (2) Osobama iz stavka 1. ovog članka sva prava iz radnog odnosa podmirivat će stranke koje su ih uputile na rad u Centar. (3) Stranke upućuju osobe iz stavka 1. ovog članka na rad u Centar u pravilu na razdoblje od dvije do četiri godine. (4) Status nestalnih projektnih (problemskih) članova Centra urediti će se posebno. (ovo omogućava kadrovsku/stručnu i sadržajnu ekstenziju, tako potrebnu za eksploataciju otvorenih izvora).	Nije prihvaćen	Ovom prijedlogu nije potrebno udovoljiti iz razloga navedenih kod odgovora na komentar članka 7.
7	Darko Marinac	KONAČNI PRIJEDLOG ZAKONA O OSNIVANJU CENTRA IZVRSNOSTI ZA PRIKUPLJANJE, OBRADU I ANALIZU PODATAKA IZ OTVORENIH IZVORA, Članak 15.	(1) Ulazak u prostorije Centra, osim kada je riječ o zaposlenicima i članovima Upravnog odbora Centra, moguć je samo uz odobrenje ravnatelja odnosno osobe koju on ovlasti, za osobe koje rade kao strični suradnici po određenim temama i sadržajima. (Zadnje dodano jer Centar treba imati tzv. otvoreniji i zatvoreniji dio, uslijed mogućnosti gostovanja raznolikih znanstvenika i stručnjaka, kao npr. biblioteka Centra i to ovdje treba nekako izreći)	Nije prihvaćen	Gostovanje stručnjaka, znanstvenika, studenata i slično moguće je te je predviđeno postojećom formulacijom teksta. Ista odredba, naime, predviđa kako je ulazak uvijek moguć uz odobrenje ravnatelja Centra.
8	Darko Marinac	KONAČNI PRIJEDLOG ZAKONA O OSNIVANJU CENTRA IZVRSNOSTI ZA PRIKUPLJANJE, OBRADU I ANALIZU PODATAKA IZ OTVORENIH IZVORA, Članak 16.	Sve osobe koje na bilo koji način sudjeluju u radu ili djelovanju Centra bez obzira na državljanstvo ili status u Centru pri postupanju s klasificiranim podacima dužne su se pridržavati propisa koji reguliraju postupanje s klasificiranim podacima, što će još biti regulirano procedurama u radu s otvorenim izvorima koje će to jamčiti. (Zadnji dio rečenice dodati jer klasificiranih podataka u Centru bi trebalo biti u malim količinama, ili čak bez njih, i ova sigurnosna norma ne smije gušiti sposobnosti kreativnoga rada, tek na idućoj razini organiziranja obavještajnoga znanja te informacija mogu postajati tajnije) dužne su se pridržavati propisa koji reguliraju postupanje s klasificiranim podacima.	Nije prihvaćen	Iako je za očekivati da će u radu Centra manji broj podataka biti klasificiran, odredba je uvrštena kako bi se regulirale situacije kada će se u Centru postupati s takvim podacima.